

وضعیت زبان فارسی در جهان (بهار ۱۳۸۰)

تهیه تنظیم از: جنت نصر

بخشی از ۱۲۶ واحد درسی پیش‌بینی شده برای رشته زبان و ادبیات فارسی در دانشگاه کویت شامل اصول و قواعد زبان فارسی، مکالمه، ترجمه، نگارش، متون فارسی در دوره‌های مختلف تاریخی، چارچوب فارسی جدید، شعر و نثر فارسی جدید، تاریخ گذشته و معاصر ایران و قواعد نزدیک فارسی و عربی است.

سخنرانی یک استاد امریکایی دربارهٔ فلسفه ملاصدرا، در بیروت

یک استاد امریکایی دوشنبه شب ۱۴/۱/۸۰ در مرکز گسترش زبان و ادبیات فارسی در

رشتهٔ زبان و ادبیات فارسی در
دانشگاه کویت

رئیس دانشکدهٔ ادبیات دانشگاه کویت موافقت اصلی مسئولان را برای ایجاد رشتهٔ زبان و ادبیات فارسی اعلام کرد.

خانم شفیقه بستکی روز یکشنبه ۱۲/۱/۸۰ در دیدار با رئیس گروه اجرایی گسترش زبان و ادبیات فارسی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی گفت که مراحل مقدماتی و علمی مربوط به این رشته از جمله تدوین متون و واحدهای درسی آماده شده است.

به گفتهٔ وی مسئولان دانشکده درصدد دایر کردن این رشته در سال تحصیلی آینده هستند.

بیروت درباره فلسفه ملاصدرا سخنرانی کرد. در میزگردی که در این مرکز با همکاری رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در بیروت برگزار شد، دیوید پاول از دانشگاه نتردام امریکا به تشریح ویژگی‌های شخصیتی و فکری ملاصدرا پرداخت. وی در مقایسه شخصیت ملاصدرا با توماس اکویناس که هر دو منشأ اثر در تاریخ فلسفه جهانی بوده‌اند، گفت: آبخور فلسفه این دو به میراث فکری ابن‌سینا بازمی‌گردد.

این صاحب‌نظر امریکایی هم چنین به دیدگاه ملاصدرا درباره موضوع فلسفه وحدت وجود پرداخت و بر این دیدگاه وی تأکید کرد که خداوند متعال همانا یگانه وجود هستی است.

پاول پیش از این در همایش صدرالدین شیرازی در تهران شرکت کرده بود. پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی ویکتور کک رئیس مرکز گسترش زبان و ادبیات فارسی دانشگاه لبنان سخنران بعدی این میزگرد بود. وی ضمن اشاره به شرح حال و آثار علمی دکتر پاول گفت: وی که متخصص فلسفه لاهوت و اسلامی است بیش از هرکس دیگری می‌تواند درباره شخصیت این دو فیلسوف شرق و غرب، ملاصدرا و اکویناس، اظهار نظر کند.

مرکز گسترش زبان و ادبیات فارسی دانشگاه لبنان که از چندسال پیش فعال شده

است، تاکنون برای تقویت و گسترش روابط فکری و فرهنگی میان این دو حوزه زبانی (عربی و فارسی) نشست‌های علمی متعددی را با شرکت صاحب‌نظران ایرانی، عربی و اروپایی ترتیب داده است.

این مرکز فصلنامه‌ای به فارسی و عربی با عنوان مطالعات ادبی درباره رویدادهای فرهنگی ایران و کشورهای عرب منتشر می‌کند.

دوره آموزش زبان فارسی در دانشگاه نیلین سودان

یک دوره آموزش زبان فارسی ویژه دانشجویان کارشناسی ارشد، در دانشگاه نیلین خارطوم، پایتخت سودان، تشکیل شد.

به گزارش روابط عمومی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی (در تاریخ ۸۰/۱/۲۲)، در این دوره که با استقبال دانشجویان روبه‌رو شده، جمع بسیاری از دانشجویان دانشگاه‌های مختلف سودان شرکت کرده‌اند.

برگزاری دوره‌های آموزش زبان فارسی در دانشگاه‌های سودان در چارچوب موافقت‌نامه فرهنگی بین ایران و سودان انجام می‌شود.

برپایی کلاس‌های آموزش زبان فارسی در دانشگاه‌های سودان انعکاس مطلوبی در رسانه‌های جمعی این کشور داشته است و در همین زمینه بسیاری از دانشگاه‌های سودان، برای برگزاری دوره‌های آموزش زبان فارسی در مراکز آموزشی خود اعلام آمادگی کرده‌اند.

کتاب تاریخ ایران به زبان کره‌ای

کتاب تاریخ ایران از دوره پیش از اسلام تا عصر حاضر، برای نخستین بار به زبان کره‌ای، در کره جنوبی منتشر شد. این کتاب را پرفسور کیم جونگ وی، قائم مقام دانشگاه هانکوک کره جنوبی نوشته است.

پرفسور کیم که از استادان برجسته بخش زبان فارسی دانشگاه هانکوک است، تاکنون دوازده اثر در مورد اسلام و ایران به رشته تحریر درآورده است.

یک مقام سفارت جمهوری اسلامی ایران در ستول گفت: تاکنون چهل و دو اثر در مورد ایران به زبان کره‌ای منتشر شده است که آخرین آن کتاب امیدها و چالش‌ها نوشته سید محمد خاتمی، رئیس جمهوری اسلامی ایران، است.

این کتاب ۱۳۳ صفحه‌ای را پرفسور

لی هه سو ترجمه و مؤسسه علمی و انتشاراتی چوریو سونگ کره جنوبی منتشر کرده است.

این مقام سفارت ایران افزود: گزیده‌ای از دیوان حافظ شیرازی به زبان کره‌ای نیز هم‌اکنون زیر چاپ است که انتظار می‌رود به زودی منتشر شود.

سمینار بزرگداشت گلوانت سینگ، استاد ادبیات فارسی و پنجابی

انجمن استادان فارسی هند و مؤسسه فرهنگی ادبی ویراسینگ به مناسبت بزرگداشت استاد و فرهنگ‌نویس ادبیات فارسی و پنجابی، پرفسور، گلوانت سینگ، روز دوشنبه ۷۹/۱۲/۳۰ سمینار یک‌روزه‌ای را در دهلی نو برگزار کرد.

میرمحمد موسوی، سفیر جمهوری اسلامی ایران در هند طی سخنانی در آیین افتتاحیه این سمینار که جمعی از شخصیت‌های دانشگاهی، استادان زبان فارسی و دیپلمات‌های خارجی حضور داشتند ضمن اشاره به شخصیت گلوانت سینگ، از خدمات وی به جوامع بشری تقدیر کرد.

وی پرفسور سینگ را شخصیتی تلاشگر توصیف کرد که در جهت تقویت

روابط بین ملت‌ها قدم برداشت.

محمدحسن مظفری، مسئول خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران نیز در سخنانی در این مراسم گفت: پرفسور سینگ با نوشته‌ها، آثار و فعالیت‌های خود در جهت تقویت پیوند میان ملت‌ها تلاش کرد. وی افزود: این شخصیت بزرگ هندی برای استحکام روابط بین ملت‌های فارسی‌زبان با پنجابی‌زبان‌ها و آشنا ساختن نسل جدید پنجابی زبان با میراث فرهنگی و تاریخ خود که به زبان فارسی است، فرهنگ دوزبانه‌ای را تألیف کرد.

مظفری در ادامه با اشاره به خدمات این استاد برجسته، وی را پدر زبان فارسی پنجابی خواند.

پرفسور گلوانت سینگ که حدود ده روز پیش در هند دارفانی را وداع گفت، دارای آثار متعددی است، از جمله دو جلد فرهنگ فارسی به پنجابی و پنجابی به فارسی که به چاپ رسیده است.

از آثار دیگر وی می‌توان به تاریخ تصوف و گزیده‌ای از اشعار مولانا جلال‌الدین رومی یاد کرد.

تأسیس بخش فارسی در دانشگاه پتیالا در ایالت پنجاب هند، از جمله کارهای ارزنده پرفسور گلوانت سینگ بوده است.

جشنواره فرهنگی امیر خسرو دهلوی در دهلی نو

جشنواره فرهنگی امیر خسرو دهلوی روز جمعه ۸۰/۰۱/۰۴ با حضور هنرمندانی از ایران، پاکستان، هند و تونس در شهر دهلی نو پایتخت هند گشایش یافت.

این جشنواره سه روزه با عنوان «جهان خسرو و قلمرو نفوذ او» در عرب‌سرای در نزدیکی آرامگاه همایون پادشاه مغول در جنوب شهر دهلی نو برگزار شد.

روزنامه ایندین اکسپرس چاپ دهلی نو با درج گزارشی، به این جشنواره فرهنگی پرداخت و نوشت: در زمانی که هند و پاکستان به دشمنی سیاسی با یکدیگر ادامه می‌دهند، برگزاری یک جشنواره فرهنگی در مورد امیر خسرو دهلوی، شاعر عرفانی، با شرکت گروه رومی از ایران، می‌تواند مانند تفنس هوای تازه دلبذیر باشد.

در این جشنواره که از سوی وزارت جهانگردی هند برگزار شد، گروه رومی از ایران، هنرمندانی از پاکستان و تونس و شماری از آوازخوان‌های هندی، از جمله نصرت حسین و استاد فهیم‌الدین داگار شرکت داشتند.

نورالحسین، آوازخوان مشهور هندی، از شهر لکهنو، مرکز ایالت اوتارپرادش،

سرودهایی با اشعار فارسی و هندی از امیر خسرو دهلوی که موسیقی و عرفان را با هم آمیخت، اجرا کرد.

روزنامه‌آیندین اکسپرس در این باره هم چنین نوشت: این جشنواره نشان وحدت و تشابه فرهنگی است که از مرزهای جغرافیایی فراتر می‌رود و احترامی نیز به امیر خسرو دهلوی، مسیحای موسیقی است.

وی ۲۵ فروردین را یادمان عطار نیشابوری، ۲۵ اردیبهشت را بزرگداشت حکیم فردوسی و ۲۸ اردیبهشت را روز بزرگداشت حکیم عمر خیام اعلام کرد.

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی هم چنین این اقدام را فتح بابی برای گرمی داشت بزرگان دانست که با همکاری استادان و فرهیختگان می‌تواند دستاوردهای مثبتی در پی داشته باشد.

در مراسم بزرگداشت شیخ فریدالدین عطار نیشابوری، چندتن از استادان دانشگاه پیرامون عطار، عرفان و شعر وی مقالاتی ارائه کردند.

یادمان علمی روز بزرگداشت عطار نیشابوری در مشهد

این یادمان با همکاری دانشکده ادبیات و علوم انسانی دکترعلی شریعتی دانشگاه فردوسی، اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان و مرکز خراسان‌شناسی آستان قدس رضوی برگزار شد.

یادمان علمی روز بزرگداشت عطار نیشابوری در تاریخ ۸۰/۰۱/۲۵ در تالار فردوسی دانشکده ادبیات دکترعلی شریعتی دانشگاه فردوسی مشهد برگزار شد.

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان در این مراسم گفت: از مهرماه سال ۱۳۷۴ که کنگره بزرگداشت عطار در نیشابور برگزار شد، هیچ یادمانی به این مناسبت برگزار نشد.

برگزاری همایش تاریخ و فرهنگ توسعه روابط ایران و قزاق در آلماتی

به مناسبت هفتادمین سالگرد مهاجرت قزاق‌ها به ایران، همایش یک‌روزه تاریخ و فرهنگ و توسعه روابط برادرانه قزاق و ایران روز چهارشنبه ۸۰/۰۱/۲۹ در تالار موزه ملی شهر آلماتی برگزار شد.

جواد محقق نیشابوری افزود: شورای فرهنگ عمومی سه روز را برای بزرگداشت بزرگان خطه خراسان که به روایت آمار، تعداد بسیاری از شخصیت‌های علمی و فرهنگی کشور را در دامن خود پروراند، پیشنهاد کرد که هیئت دولت تصویب کرده است.

این همایش که در آستانهٔ دهمین سالگرد استقلال قزاقستان و با حضور اندیشمندان، صاحب‌نظران فرهنگ و ادب زبان فارسی، تاریخ‌شناسان، دانشجویان علوم فارسی، سفیر و رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی و نیز نمایندهٔ دولت قزاقستان تشکیل شد، سخنرانان بر توسعهٔ روابط همه‌جانبهٔ فرهنگی تأکید کردند.

برگزاری همایش معرفی آثار کتب خطی در سارایوو

همایش معرفی آثار کتب خطی روز چهارشنبه ۸۰/۰۱/۳۰ با شرکت کارشناسان و استادان دانشگاهی در دانشکدهٔ علوم اسلامی سارایوو برگزار شد.

رئیس کتابخانهٔ قاضی خسرو بیک سارایوو در این همایش گفت: این کتابخانهٔ ملی دارای کتاب‌های خطی ارزشمند به زبان فارسی، ترکی و عربی است و از این لحاظ یکی از بزرگ‌ترین کتابخانه‌های معتبر بالکان و اروپا محسوب می‌شود.

مصطفی یاهیچ گفت: هنوز فهرست‌برداری دقیق از کتب خطی این کتابخانه صورت نگرفته، اما پیش‌بینی می‌شود که در این کتابخانه بیش از ده هزار نسخه کتاب خطی وجود داشته باشد.

وی اضافه کرد: هشت کتاب با عناوین فهرست کتب خطی به زبان فارسی، ترکی و عربی در یک سال اخیر به چاپ رسیده است. دکتر فهیم نامتاک یکی از استادان سارایوو نیز در این همایش گفت: برخی از کتب خطی موجود در سارایوو قابل ارزش‌گذاری نیست.

وی اضافه کرد: نسخه‌هایی از کتب ادبی، تاریخی به زبان فارسی از ایران در این کشور وجود دارد که هفتصد سال پیش رونویسی شده‌اند.

وی گفت: کتاب‌های خطی ایران از استانبول وارد بوسنی شده است.

عصمت بوشاتلیچ یکی دیگر از استادان دانشگاه در این همایش گفت: بوسنی در طول تاریخ، رابطهٔ مستقیم و گسترده‌ای با کشورهای اسلامی داشت و وجود این کتاب‌های خطی مبین این واقعیت و حقیقت است.

وی اضافه کرد: تمدن اسلامی پیش از هرچیز تمدن خط است و اجداد ما به جمع‌آوری کتاب و رونویسی آن علاقهٔ بسیاری داشتند.

برگزاری سالگرد تولد مهدی اخوان ثالث در دانشگاه تهران

هفتاد و سومین سالگرد تولد مهدی اخوان

ثالث، بعد از ظهر روز شنبه ۸۰/۰۲/۰۱ در تالار شهید چمران دانشکده فنی دانشگاه تهران برگزار شد.

این مراسم با سخنرانی مرتضی کاخی آغاز شد که طی آن، وی گوشه‌هایی از زندگی شاعر را بازگو کرد.

سخنران بعدی مراسم، عبدالعلی دستغیب بود که به تأثیر فضای سیاسی دهه سی و کودتای ۲۸ مرداد در روحیه شاعر پرداخت؛ و سیمین بهبهانی، سومین سخنران مراسم، فرصت خود را به بیان برش‌هایی از تاریخ زندگی اخوان ثالث اختصاص داد. در این مراسم فیلمی از شعرخوانی اخوان ثالث به نمایش درآمد.

مراسم یادبود اخوان ثالث را انجمن اسلامی دانشجویان رشته شیمی و عمران دانشکده فنی دانشگاه تهران برگزار کردند.

این انجمن پیش از این مراسم بزرگداشت احمد شاملو را برگزار کرده بود.

برگزاری همایش بزرگداشت شاعر و عارف ترکمن مسکین قلیچ در کلاله

همایش بزرگداشت شاعر و عارف ترکمن قرن نوزدهم، مسکین قلیچ، ۱۴ اردیبهشت ماه ۱۳۸۰ در محل آرامگاه این شاعر برگزار شد.

مسکین قلیچ از شعرای بزرگ کلاسیک ترکمن است که در سال ۱۲۳۱ ش. به دنیا آمد و در سال ۱۲۸۸ ش. در سن پنجاه و هفت سالگی در روستای حاجی حسن از توابع شهرستان کلاله وفات یافت. مقبره وی در روستای کاظم خوجه در شانزده کیلومتری این شهرستان است. این عارف ترکمن تحصیلات عالی را در خیوه و بخارا گذراند و به زبان‌های عربی و فارسی مسلط بود. وی برای افزودن غنای ادبی خویش از آثار شاعران مشهور فردوسی، نظامی، نوایی و هم‌چنین شاعران ترکمن هم‌چون مختومقلی فراغی و عندلیب سود جسته است.

عرفان در اشعار مسکین قلیچ از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. علاوه بر آن، وی به علوم دینی و قرآنی احاطه کامل داشته و در شعرهایش از احادیث و آیات قرآنی نیز استفاده کرده است.

از اشعار این شاعر تاکنون یک دیوان با ۱۰۲ شعر در ایران و دیوانی با ۱۰۴ شعر در ترکمنستان به چاپ رسیده است.

اولین همایش بزرگداشت این شاعر و عارف ترکمن، در اردیبهشت‌ماه ۱۳۷۹ در دانشگاه شهید بهشتی تهران برگزار شد و پس از آن نیز مراسم متنوعی با حضور عاشقان شعر و ادب، بر مزار این شاعر برپا گردید.

قدردانی کردند.

هم‌چنین دکتر رضا مصطفوی رایزن فرهنگی ایران و دکتر سعید بزرگ بیگدلی رئیس مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان آمادگی نهادهای فرهنگی جمهوری اسلامی ایران را برای برگزاری دوره‌های مشابه برای مریبان و دانشجویان زبان فارسی در پاکستان اعلام کردند.

همایش بررسی اندیشه فارابی، در بوسنی

همایش بررسی اندیشه فارابی روز پنجشنبه ۸۰/۰۲/۱۳ در سرسرای دانشکده فلسفه سارایوو، مرکز بوسنی و هرزگوین، برگزار شد.

این همایش از سوی موسسه تحقیقاتی ایرانی ابن‌سینا، دانشکده فلسفه سارایوو، انتشارات جامعه اسلامی و دانشکده علوم اسلامی بوسنی و با حضور استادان، دانشجویان و شخصیت‌های علمی برگزار شد.

دکتر جیمز موریس استاد دانشگاه اکستر انگلیس در این همایش یک روزه گفت: متفکران کلاسیک از هر تمدن و کشوری ارزش‌های جاودانه برای جامعه بشری دارند.

پایان نخستین دوره دانش‌افزایی استادان زبان فارسی پاکستان

نخستین دوره دانش‌افزایی و آموزش ضمن خدمت استادان زبان فارسی پاکستان پایان یافت.

این دوره دانش‌افزایی با همکاری دانشگاه ملی زبان‌های نوین اسلام‌آباد، مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان و رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران برگزار شد. در این دوره آموزشی سه ماهه، بیش از بیست تن از استادان و مریبان زبان فارسی دانشگاه‌های اسلام‌آباد و راولپندی با جدیدترین شیوه‌های تدریس زبان فارسی آشنا شدند.

سه تن از استادان ایرانی و سه تن از استادان پاکستانی زبان فارسی، کار تدریس در نخستین دوره دانش‌افزایی استادان زبان فارسی پاکستان را برعهده داشتند.

سرتیپ عزیز احمدخان رئیس دانشگاه ملی زبان‌های نوین اسلام‌آباد و دکتر مهنور محمدخان رئیس بخش فارسی این دانشگاه در مراسم اختتامیه این دوره آموزشی، طی سخنانی از همکاری‌های رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در اسلام‌آباد و مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان برای کمک به برگزاری این دوره

وی افزود: محور اصلی فلسفه فارابی راهنمایی و هدایت انسان برای شناسایی و درک حق و حقیقت است و مطالعه آثار این اندیشمند بزرگ بسیار مهم و حائز اهمیت است.

داوود قربانی، رئیس مؤسسه تحقیقاتی ابن سینا نیز گفت: هدف از برگزاری این جلسه آشنایی دانشجویان و استادان با بزرگان علوم و فلسفه اسلامی بوده است.

وی اضافه کرد: بر اساس برنامه‌ریزی‌های به عمل آمده، طی دو روز آینده نشست بررسی و شناخت اندیشه ابن عربی و الهی‌قمشه‌ای در ساریوو برگزار خواهد شد.

گشایش تا فرهنگ ایران و کرسی زبان فارسی در دانشگاه آستاراخان

طی مراسمی که روز جمعه ۲۲/۰۲/۸۰ در بندر آستاراخان روسیه برگزار شد، اتاق فرهنگ جمهوری اسلامی ایران و کرسی زبان فارسی در دانشگاه این شهر گشایش یافت.

این مراسم با حضور مهدی صفری سیر جمهوری اسلامی ایران در روسیه، آتاتولی گوجوین استاندار آستاراخان، رئیس دانشگاه این شهر، سرکنسول ایران در این

شهر و جمعی از استادان و دانشجویان و علاقه‌مندان به فرهنگ و ادب ایران برگزار شد.

در مراسم گشایش اتاق فرهنگ و کرسی زبان فارسی در دانشگاه آستاراخان، سفیر جمهوری اسلامی ایران ضمن ارائه گزارشی از روابط و مناسبات جمهوری اسلامی ایران و روسیه گفت که این روابط در سال‌های اخیر از رشد و توسعه مناسبی برخوردار شده است.

وی از جمله به افتتاح کنسولگری جمهوری اسلامی ایران در آستاراخان اشاره کرد و آن را نقطه عطفی در همکاری‌های ایران با مناطق مختلف روسیه دانست.

آتاتولی گوجوین، استاندار آستاراخان، نیز با تشکر از جمهوری اسلامی ایران در مساعدت برای گشایش اتاق فرهنگ و کرسی زبان فارسی در دانشگاه آستاراخان گفت: گشایش این کرسی باعث افزایش انگیزه و تلاش بیشتر جوانان در آموزش زبان فارسی و آشنایی با فرهنگ ایران و نهایتاً افزایش همکاری‌ها و مناسبات میان دو کشور خواهد شد. وی تأکید کرد که رشته ایران‌شناسی نیز باید در دانشگاه فعال باشد.

اتاق فرهنگ ایران که با حمایت سفارت جمهوری اسلامی ایران در مسکو و پشتیبانی معاونت آموزش و پژوهش وزارت امور خارجه تأسیس شده است. از امکانات متعدد

برگزاری روز جهانی فردوسی در پایتخت تاجیکستان

همایش بزرگداشت روز جهانی فردوسی عصر سه‌شنبه ۸۰/۲/۲۵ با همت رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در شهر دوشنبه پایتخت تاجیکستان برگزار شد.

در این همایش که با حضور جمعی از ادیبان، شاعران و نویسندگان تاجیک و افغان، و تنی چند از مقامات جمهوری اسلامی ایران برپا شد، سخنرانان در مورد ابعاد مختلف شاهنامه و نقش فردوسی در زنده نگه داشتن زبان فارسی سخن گفتند.

در این همایش هم‌چنین از شصت‌مین سالروز تولد شادروان لایق شیرعلی شاعر نامی و مردمی تاجیکستان نیز تجلیل به عمل آمد.

عایشه حامداوا سرپرست بنیاد بین‌المللی زبان فارسی تاجیکی، در سخنانی ضمن تجلیل از فردوسی، حماسه‌سرای ایران زمین، گفت: شادروان لایق شیرعلی نیز هم‌چون فردوسی نقش مهمی در گسترش زبان و ادبیات فارسی در تاجیکستان و فارس‌زبانان داشت.

در این همایش، تنی چند از نویسندگان و شاعران افغانستان نیز در تجلیل از روز جهانی فردوسی و شصت‌مین سال تولد لایق

گشایش مجمع علمی آموزش زبان و ادب فارسی در یزد

چهارمین مجمع علمی آموزش زبان و ادب فارسی، روز سه‌شنبه ۸۰/۰۲/۲۵ با حضور شاعران، نویسندگان، معلمان و فرهنگ‌دوستان سراسر کشور در یزد گشایش یافت.

رئیس فرهنگستان زبان و ادب فارسی در این گردهمایی، احساس هویت را از مزایای برپایی این‌گونه نشست‌ها ذکر کرد.

غلامعلی حداد عادل گفت: سال ۱۳۸۰ با مفهوم والای اقتدار ملی آغاز شده و هر یک از ما باید در این فکر باشیم که چگونه می‌توانیم به این اقتدار کمک کنیم.

وی افزود: زبان فارسی، زبان ملی و رسمی ماست و از ارکان هویت ایرانیان به شمار می‌رود و در تحکیم اقتدار ملی نقش دارد، لذا کوشش در راه بهبود روش‌های آموزش زبان فارسی، در حقیقت کوشش در راه تحکیم اقتدار ملی است.

این مجمع به همت اداره کل آموزش و پرورش استان یزد و با همکاری وزارت آموزش و پرورش و طی مدت سه روز برپا شد.

شیرعلی مطالبی بیان داشتند.

بزرگوارانه که در کمتر شخصیت ادبی‌ای دیده می‌شود، به بیان معانی عمیق می‌پرداخت.

در این مراسم ناصر محمدی مدیر اجرایی طرح مجموعه تاریخی و فرهنگی توس، گفت: اجرای این پروژه عظیم ملی زیر نظر رئیس جمهوری انجام می‌شود و تاکنون در زمینه احیای این مجموعه غنی فرهنگی گام‌های اساسی و بلندی برداشته شده است.

در این همایش، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، استاندار خراسان و بیش از سی تن از ادیبان و شاهنامه‌پژوهان نیز حضور داشتند.

در حاشیه این همایش، چند برنامه نقالی و شعرخوانی از شاهنامه و اجرای تئاتر سایه ماه برگزار شد.

سفیر گرجستان در ایران: ایران‌شناسی از ارکان گرجستان‌شناسی است.

سفیر گرجستان در ایران با تأکید بر روابط دیرینه فرهنگی میان دو کشور، گفت: ایران‌شناسی در گرجستان صرفاً یک رشته علمی نیست، بلکه یکی از ارکان گرجستان‌شناسی است.

شادروان لایق شیرعلی شاعر غزلسرا و مردمی تاجیک که سال گذشته در سن ۵۹ سالگی بدرود حیات گفت، نقش مهمی در احیا و زنده نگاه داشتن زبان و ادبیات فارسی در کشور تازه به استقلال رسیده تاجیکستان داشت.

برگزاری همایش بزرگداشت فردوسی در توس

همایش یک‌روزه بزرگداشت روز فردوسی، روز سه‌شنبه ۸۵/۰۲/۲۶ در شهر توس و در کنار آرامگاه این حکیم پرآوازه ایران به کار خود پایان داد.

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان در این همایش خواستار تهیه طرح برای تبدیل آرامگاه فردوسی به یک مرکز مهم فرهنگی و علمی شد.

جواد محقق نیشابوری، با بیان این که وجود زبان فارسی مدیون زحمات فردوسی است، گفت: زبان عامل وحدت ملی ما محسوب می‌شود و چه کسی بیش از فردوسی در این زمینه نقش ایفا کرده است.

وی با تجلیل از فردوسی، افزود: فردوسی با زبانی فاخر ادبی و شیوه

دکتر گیوناشویلی چهارشنبه ۸۰/۰۲/۲۶ در جمع دانشجویان و استادان حقوق و علوم سیاسی دانشگاه آزاد اسلامی شیراز، گفت: روشنفکران گرجی از دیرباز با فرهنگ و هویت ایرانی آشنا بود است و بسیاری از شاهکارهای ادبی ایران به زبان گرجی ترجمه شده است.

سفیر گرجستان که به زبان فارسی سخن می‌گفت، به نفوذ و اشاعه فرهنگ فارسی در این کشور از طریق شاهنامه فردوسی اشاره کرد و اساطیر این کتاب حماسی را برای مردم گرجستان مأنوس و آشنا توصیف کرد. سفیر گرجستان که به دعوت دانشگاه آزاد اسلامی شیراز به این شهر سفر کرده بود، از واحدهای مختلف این دانشگاه دیدن کرد.

برگزاری همایش بزرگداشت حکیم ابوالقاسم فردوسی در مسکو

همایش علمی و شب شعر فارسی به مناسبت بزرگداشت حکیم ابوالقاسم فردوسی طوسی، حماسه‌سرای بزرگ ایران، در مسکو برگزار شد.

تالار کتابخانه ادبیات خارجی مسکو پنجشنبه شب ۸۰/۰۲/۲۸ شاهد حضور گسترده شاعران و محققان روس، افغانی، تاجیک، قزاق و ایرانی و دیگر علاقه‌مندان

به شعر و ادب فارسی، به منظور برگزاری مراسم بزرگداشت فردوسی بود.

همایش بزرگداشت حکیم فردوسی با همکاری کتابخانه ادبیات خارجی مسکو اتحادیه نویسندگان کشورهای همسو و رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در مسکو برگزار شد.

خانم کاترینا گیتویا رئیس کتابخانه ادبیات خارجی مسکو طی سخنانی در این همایش با اشاره به طرز تفکر و جهان بینی فلسفی فردوسی، وی را افتخار و شکوه فرهنگ جهانی نامید.

وی با استقبال از برگزاری این همایش گفت: کتابخانه ادبیات خارجی مسکو همکاری در برگزاری این همایش را افتخاری برای خود می‌داند.

وی هم‌چنین به این نکته اشاره کرد که در میان ادیبان و هنردستان روسیه شاهنامه حکیم فردوسی نمونه‌ای والا و واقعی از عشق به خرد و افتخار به داد و دادگستری است، شناخته می‌شود.

موسوی گرمارودی شاعر و محقق معاصر نیز در این همایش فلسفه فکری فردوسی را دور از هرگونه تعصب دانست و خاطر نشان ساخت: فردوسی در شعر خود لفظ‌گرایی و معناگرایی را توأمان داراست، خصیصه‌ای که بسیاری از دیگر شاعران فاقد آن‌اند.

صفر عبدالله یکی از اعضای اتحادیه نویسندگان قزاقستان نیز در این مراسم و طی سخنانی، به عظمت و ارزش والای فردوسی و شاهنامه اشاره کرد و گفت فردوسی و شاهنامه‌اش همیشه در میان دانشمندان روسیه و دیگر جمهوری‌های شوروی سابق جایگاه خاصی داشته است. وی به ترجمه‌هایی که از شاهنامه به زبان روسی صورت گرفته است اشاره کرد و از ترجمه‌ای از رستم و سهراب که در قرن نوزدهم توسط واسیلی ژوکف انجام شده به عنوان یکی از بهترین نمونه‌های ترجمه از شاهنامه یاد کرد.

در این همایش برخی از شاعران و پژوهشگران ایرانی، روس، تاجیک و افغان نیز آثاری از خود را که در بزرگداشت فردوسی و شاهنامه بود، قرائت کردند.

گشایش همایش تحلیل از مقام استاد نذیر احمد در هند

همایش سه روزه تجلیل از خدمات شصت ساله پرفسور نذیر احمد، استاد بزرگ زبان و ادبیات فارسی، پنجشنبه شب ۲۸/۲/۹۰/۸۰ در دانشگاه اسلامی علیگره در ایالت شمالی اوتارپرادش هند گشایش یافت.

عیسی رضازاده رایزن فرهنگی

جمهوری اسلامی ایران در مراسم افتتاحیه این همایش گفت: پرفسور نذیر احمد شخصیت شناخته شده‌ای در شبه‌قاره است که نام وی همواره با زبان و ادبیات فارسی تداعی می‌شود.

وی ضمن اشاره به زندگی این استاد بزرگ زبان فارسی، ابراز امید کرد که در این همایش سه روزه استادان و محققان با ارائه مقاله‌های خود به بررسی آثار پرفسور نذیر احمد بپردازند تا نسل‌های آینده از تلاش، کوشش و خدمات ایشان به زبان و ادبیات فارسی بیش از پیش آگاه شوند.

در مراسم افتتاحیه این همایش که بیش از یکصد و پنجاه تن از استادان، اندیشمندان و محققان از نقاط مختلف هند حضور داشتند، پیام‌های ک.ر. نارایانان، رئیس جمهوری، و آتل بیهاری واجپایی، نخست‌وزیر هند، به این همایش قرائت شد. هم‌چنین در ادامه این مراسم، پیام‌های میر محمود موسوی سفیر ایران در هند و دکتر شهیدی رئیس مؤسسه دهخدا در تجلیل از مقام پرفسور نذیر احمد و خدمات وی به زبان فارسی در شبه‌قاره هند، خوانده شد.

پرفسور نذیر احمد که با کارهای تحقیقی، علمی و ادبی خود در قلمرو و حوزه زبان فارسی در جهان شناخته شده است در سوم ژانویه سال ۱۹۱۵ در

دهکده‌ای به نام کولهی غریب در ایالت اوتارپرادش هند دیده به جهان گشود.

وی در سال ۱۹۵۵ برای تحصیلات عالی عازم ایران شد و در دوران اقامت یک‌ساله خود در دانشگاه تهران، در محضر استادان و دانشمندان برجسته ایرانی آن دوره مانند ذبیح‌الله صفا، بدیع‌الزمان فروزانفر، صادق کیا و پرویز ناتل خانلری حضور یافت.

پرفسور نذیر احمد تنها استاد زبان و ادبیات فارسی از هند است که به دریافت عنوان استاد افتخاری دانشگاه تهران و جایزه محمود افشار مفتخر شده است. وی در تأسیس انجمن استادان فارسی هند سهم به‌سزا داشته و تا مدتی نیز رئیس این انجمن بود.

برگزاری همایش بین‌المللی شرق‌شناسی با حضور ایران در دانشگاه پکن

همایش بین‌المللی سه روزه شرق‌شناسی با عنوان «ادبیات و فرهنگ شرق، نگاه به گذشته و آینده در تحول قرن» که با حضور یکصد و هشتاد دانشمند و پژوهشگر از نقاط گوناگون جهان، از جمله ایران، در دانشگاه پکن جریان داشت، جمعه‌شب به پایان رسید.

کمیته برگزارکننده این همایش، هدف از برپایی آن را توسعه فرهنگ شرق، استخراج و جمع‌بندی نظریه‌های شرق‌شناسی جهان، تقویت شرق‌شناسی در چین، تبادل شرق‌شناسان و گفت‌وگو میان فرهنگ‌ها و نفوذ تمدن‌های شرق بر یکدیگر ذکر کرد.

این گردهمایی به میزبانی فرهنگستان مطالعات شرق‌شناسی دانشگاه پکن و مرکز پژوهش‌های ادبیات شرقی این دانشگاه برگزار شد.

در این گردهمایی دانشمندان و پژوهشگران از کشورهای مختلف جهان مانند ایران، ژاپن، کره جنوبی، مصر، امریکا، مغولستان، هنگ‌کنگ، چین و دیگر کشورها حضور داشتند و در طول سه روز برگزاری، ۱۷۸ مقاله را ارائه کردند.

موضوع‌های این مقالات درباره نگاه به گذشته و آینده شرق‌شناسی، ادبیات دیرینه شرق، ادبیات هنر و دین شرق، مبادلات فرهنگی کشورهای شرقی، ترویج ادبیات و فرهنگ هندی در آسیا، ترویج ادبیات و فرهنگ اسلامی در آسیا، مبادلات و تأثیر ادبیات شرق و غرب بر یکدیگر و موضوع‌های متنوع دیگر بود که خلاصه آنها در کتابی منتشر شده است.

از ایران، دو مقاله به این همایش ارائه شد که نویسنده یکی از مقالات، خود نیز در محل دانشگاه پکن حضور یافت.

محمدعلی سادات رئیس مرکز مطالعات فرهنگی بین‌المللی وابسته به سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، مقاله خود را با عنوان «ادبیات و فرهنگ شرقی» به سمینار ارائه کرد.

دیگر پژوهشگر ایرانی، محمد جمشیدی گوهری بود که مقاله خود را با عنوان «شرق و غرب» ارسال کرده بود.

در این همایش هم‌چنین خانم تن شویی جو رئیس بخش زبان فارسی دانشگاه پکن، موضوع مقاله خود را به «دهخدا و ادبیات مشروطه ایران» اختصاص داده بود.

خانم وانگ ای دان که دارای مدرک دکترای زبان فارسی و از استادان این زبان در دانشگاه پکن است، مقاله‌ای با عنوان «تاریخ چین در کتاب جامع التواریخ» ارائه کرد.

جانگ شویی استادیار اداره زبان‌های خارجی چین نیز در مقاله خود به موضوع «چهار فرهنگ عمده جهان و نظام فرهنگی فارسی - عربی» پرداخت.

پرفسور یه ای لیانگ یکی از استادان بازنشسته زبان فارسی دانشگاه پکن و عضو هیئت علمی این همایش، پیش از این در گفت و گویی با ایرنا در پکن، از مقام‌های ایرانی خواسته بود که سومین همایش ایران‌شناسی را با همکاری دانشگاه پکن در چین برگزار کنند.

به گفته وی، برگزاری این همایش برای

معرفی بیشتر ایران به چینی‌ها و ادامه دوستی دو ملت و تعمیق روابط فرهنگی دو کشور بسیار مؤثر خواهد بود.

نخستین و دومین گردهمایی ایران‌شناسی به ترتیب در سال‌های ۱۳۷۰ و ۱۳۷۵ در چین برگزار شده بود.

امضای موافقت‌نامه همکاری میان دانشگاه‌های تربیت مدرس و دمشق

موافقت‌نامه همکاری میان دانشگاه تربیت مدرس و دانشگاه دمشق، روز یکشنبه ۸۰/۰۲/۳۰ در دمشق امضا شد.

براساس این موافقت‌نامه که به امضای سید عطاءالله مهاجرانی مشاور رئیس جمهوری و رئیس مرکز گفت و گوی تمدن‌ها و استاد دانشگاه تربیت مدرس و محمد حماده رئیس دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه دمشق رسید، دو طرف در زمینه تبادل استاد و نشریات با یکدیگر همکاری خواهند کرد.

برگزاری همایش‌ها و هفته‌های علمی مشترک، مبادله دانشجویان در مقطع کارشناسی ارشد و دکترا و هم‌چنین توسعه آموزش زبان‌های فارسی و عربی از دیگر بندهای این موافقت‌نامه اعلام شده است.

گشایش پایگاه اطلاع‌رسانی فرهنگی ایران و روسیه در اینترنت

پایگاه اطلاع‌رسانی فرهنگی ایران و روسیه در شبکه جهانی اینترنت گشایش یافت.

این پایگاه به همت رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در روسیه و با هدف اطلاع‌رسانی فرهنگی درباره جمهوری اسلامی ایران و فدراسیون روسیه به دو زبان روسی و فارسی آماده شده است.

پایگاه اطلاع‌رسانی فرهنگی ایران و روسیه دارای بخش‌های متعدد و متنوعی است که می‌تواند به بخشی از پرسش‌ها و نیازمندی‌های مراجعان در عرصه‌های مختلف فرهنگی، هنری و اجتماعی پاسخ دهد.

در این پایگاه علاوه بر جدیدترین رویدادهای فرهنگی و هنری روسیه اطلاعات جامع و مفیدی درباره جمهوری اسلامی ایران به زبان روسی و در مورد فدراسیون روسیه به زبان فارسی موجود است.

هم‌چنین شماره‌های منتشره مجله پرسیا که اولین نشریه علمی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به زبان روسی است، در این پایگاه قابل دسترسی است.

برگزاری نخستین المپیاد زبان فارسی در ترکمنستان

اولین المپیاد زبان فارسی دانش‌آموزان مدارس ترکمنستان، روز دوشنبه ۸۰/۲/۳۱ در رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در عشق‌آباد برگزار شد.

هفتاد و دو دانش‌آموز شرکت‌کننده در دوره‌های مقدماتی تا پیشرفته در این آزمون که به صورت کتبی و شفاهی زیر نظر استادان ایرانی برگزار شد، به رقابت پرداختند که در نتیجه چهارده نفر حائز رتبه‌های برتر شدند.

حدود دو هزار دانش‌آموز مقاطع مختلف در عشق‌آباد و گوگ‌تپه، فارسی را در برنامه‌های کلاسی خود فرامی‌گیرند.

این دانش‌آموزان زیر نظر گروهی از معلمان فارسی‌زبان که دوره‌های آموزشی و ضمن خدمت را در رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی گذرانده‌اند، آموزش می‌بینند.

بخش آموزش رایزنی فرهنگی ایران در ترکمنستان ضمن ارائه خدمات آموزشی، کتاب و وسایل کمک آموزشی در اختیار مدارس قرار داده است و به معلمان نیز دستمزد پرداخته می‌کند.

در المپیاد زبان فارسی، طی مراسمی به

دانش‌آموزان شرکت‌کننده و نفرات برتر هدایایی داده شد.

تجلیل از حافظ، غزلسرای بزرگ ایران، در ترکمنستان

جمعی از شخصیت‌های فرهنگی و علاقه‌مندان به شعر و ادبیات فارسی، روز چهارشنبه ۸۰/۰۳/۰۲ طی مراسمی در عشق‌آباد با قرائت اشعاری از حافظ شیرازی، غزلسرای بزرگ ایران، تجلیل کردند.

در این مراسم که در رایزنی فرهنگی ایران در عشق‌آباد برگزار شد، سفیر جمهوری اسلامی طی سخنانی گفت: اشعار حافظ مزین به آیات قران کریم است و از این رو پس از گذشت سال‌ها همچنان زنده و پرطرفدار است.

سید ابراهیم درازگیسو گفت: حافظ با اشعار خود، قالب‌های شعری را به شاعران پس از خود ارزانی داشت و در طی قرن‌ها ارادتمندان به شعر حافظ با خواندن دیوان شعر او درد و رنج خود را از بین می‌بردند.

حسن صفرخانی رایزن فرهنگی ایران در ترکمنستان نیز گفت: غزل خواجه حافظ مملو از مفاهیم فلسفه اسلامی است و دیوان او به زبان‌های خارجی ترجمه شده و

مورد استفاده اهل ادب است.

وی افزود: سخن از حافظ، مولوی، فردوسی و مکتومقلی و بزرگان و فرهیختگان علم و ادب، همه از گذشته تا بناک مشرق زمین حکایت دارد که می‌بایست احیا و به نسل آینده منتقل شود. در ادامه این مراسم، آتاساریف رئیس دانشکده زبان و ادبیات ترکمن، و آشورپور از میهمانان دعوت شده از ترکمنستان، مقاله‌هایی را تحت عنوان «حافظ در نظر برخی دانشمندان» و «شباهت‌های اشعار حافظ و مکتومقلی قرائت» کردند.

سخنرانان همچنین با بیان این که همه شاعران ترکمن از اشعار حافظ تأثیر پذیرفته‌اند، افزودند که دیوان حافظ در گذشته در مدارس این مناطق تدریس می‌شده است.

انتشار کتاب آموزش زبان و ادبیات فارسی برای خارجیان، در بوسنی

کتاب آموزش زبان و ادبیات فارسی برای خارجیان، توسط اتحادیه دانشجویان زبان فارسی دانشگاه فلسفه سارایوو منتشر شد. در این کتاب درسی آموزش قواعد و دستور زبان فارسی، به همراه تمرینات و داستان‌های ادبی کوتاه، در ۵۴۲ صفحه به

چاپ رسیده است.

سفیر جمهوری اسلامی ایران در بوسنی، روز پنجشنبه ۸۰/۰۳/۰۳ در مراسم معرفی کتاب در دانشگاه فلسفه، گفت: در جای جای بالکان، شعر و ادبیات حافظ، سعدی، مولانا و عمر خیام حضور دارد و در بوسنی نیز دانشمندان و شاعران پارسی‌گوی مانند فوزی موستاری، خالق اثر بلستان از خوان این زبان و ادب، بهره‌ور شده‌اند.

خانم جنیتا امام‌ویچ استادیار زبان و ادبیات فارسی ساریوو، گفت: این اولین کتاب آموزشی زبان فارسی، به زبان بوسنیایی است.

وی، اضافه کرد: دانشجویان بوسنی، تاکنون زبان فارسی را از طریق کتاب‌های انگلیسی و روسی می‌آموختند.

تدوین واژه‌نامه فارسی - یونانی - انگلیسی

یک پرفسور یونانی ابراز علاقه کرد واژه‌نامه فارسی - یونانی - انگلیسی را که یک شرق‌شناس یونانی در قرن هجدهم تهیه و تنظیم کرده است، به چاپ برساند.

دیمیتریس قلانوس، شرق‌شناس یونانی، که در اواخر قرن هجدهم به هند

سفر کرده بود، دو واژه‌نامه سنسکریت - یونانی - انگلیسی، و فارسی - یونانی - انگلیسی را تهیه و تنظیم کرد.

انجمن یونان و هند، هفته گذشته به مناسبت چاپ سنسکریت - یونانی - انگلیسی، مراسمی در دانشگاه آتن برگزار کرد و به معرفی این واژه‌نامه پرداخت.

پرفسور کارلوس میچاکیس که استاد دانشکده ادبیات دانشگاه آتن است به خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران در آتن گفت که واژه‌نامه فارسی - یونانی - انگلیسی که مرحوم قلانوس در قرن هجدهم تهیه و تنظیم کرده است، به صورت دست‌نویس و مرتب در کتابخانه ملی یونان موجود است.

وی هم‌چنین گفت که برای چاپ این واژه‌نامه بایستی همت‌گمارده شود و وی در این باره با وابسته فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران تماس خواهد گرفت.

قلانوس در سال ۱۷۸۷ میلادی برای آموزش فرزندان یونانی مقیم هند به کلکته سفر کرد و در همان‌جا زبان فارسی و سنسکریت را فراگرفت.

زبان فارسی در قرن هجدهم و در عصر امپراتوری مغولان مسلمان، زبان رسمی منطقه بوده است.

گفته می‌شود که قلانوس اولین شرق‌شناس یونانی است که تعدادی از کتب هندی‌زبان را به یونانی ترجمه کرده است.

وی گفت: این مرکز هسته اولیه تأسیس گروه زبان و ادبیات فارسی در سوریه خواهد بود.

برگزاری همایش بزرگداشت شیخ نجم‌الدین کبری در ترکمنستان

همایش بزرگداشت شیخ نجم‌الدین کبری از عرفای بزرگ سده‌های ششم و هفتم هجری روز سه‌شنبه ۸/۰۳/۰۸ با حضور جمعی از صاحب‌نظران و اندیشمندان از ایران، ترکمنستان، ازبکستان و تاجیکستان در عشق‌آباد آغاز به کار کرد.

در این همایش که به مدت دو روز برگزار شد، ده تن از استادان و محققان ایرانی از دانشگاه‌های تهران، اصفهان، شیراز، خراسان و تبریز و دانشگاه آزاد اسلامی کشور شرکت کردند.

در این همایش، هفده مقاله قرائت شد و سی مقاله و چهار کتاب نیز پیرامون شخصیت و آثار نجم‌الدین کبری، به زبان‌های فارسی، ترکمنی و روسی انتشار یافت.

قلانوس در کلکته هند فوت کرد و قبر وی نیز در همان جاست.

واژه‌نامه سنسکریت - یونانی - انگلیسی پس از چند سال تحقیق و کار توسط استادان یونانی و هندی، از روی نسخه‌ای که قلانوس در قرن هجدهم تهیه و تنظیم کرده بود، هفته پیش به چاپ رسید.

گشایش مرکز پژوهش‌های زبان فارسی در دانشگاه دمشق

مرکز پژوهش‌های زبان فارسی دانشگاه دمشق، روز شنبه ۸/۰۳/۰۵ در آیینی با حضور مقامات دانشگاهی و علاقه‌مندان به زبان فارسی گشایش یافت.

خانم دکتر ورقاء برمدا کارشناس زبان دانشگاه دمشق، در این همایش گفت: این مرکز با همکاری رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، دوره‌های زبان فارسی را برگزار خواهد کرد.

وی افزود: این مرکز در آغاز از استادان ایرانی استفاده خواهد کرد و سپس با اعزام استادان سوری به تهران، هیئت علمی آن تأمین خواهد شد.